СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 242. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, середа, 11-го грудня 1946. No. 242. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, December 11, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свобода": BErgen 4-0237. — Укр. Н. Союзу: BErgen 4-1016, 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

НАЙВИЩИЙ СУД БУДЕ РОЗГЛЯДАТИ ЗАСУД ЛУЇСА В СІЧНІ 1947

Найвищий Суд Злучених Держав рішив розглянути 14 січня 1947 р. присуд дистриктового федерального суду, виданий проти Луїса й майнерської юнії. Надіються, що суд, після розглянення справи, проголосить рішення ще перед днем 1 квітня, коли то кінчиться реченець праці майнерів, як це заповів Луїс. Заповідають теж, що Найвищий Суд розгляне цілий комплекс справ, звязаних з засудом Луїса і майнерської юнії, а між ними й питання, чи закон Нориса-Ля Ґвардії в справі виключення судової заборони на страйки, відноситься теж і до страйків проти уряду.

Після того, як Луїс вислав повідомлення до юнійних округ, щоб шахтярі верталися до праці, вони негайно послухали його наказу і вже три четвертини шахт працюють в повнім розгоні. Інші піднімуть працю так швидко, як лише буде все наладжене до праці.

ЮНІЯ СТАЛЕВИХ РОБІТНИКІВ ПРОЦЕСУЄ ЗА 120 МІЛІОНІВ ДОПЛАТИ.

У дистриктовім федеральнім суді в Питсбурґу зголосила Юнайтед Стіл Воркерс юнія позов проти підприємства Карнеґі-Ілиной Стіл Корпорейшен за доплату $120,000,000 для 120,000 робітників. Доплата, як твердить юнія, належиться робітникам за те, що робітники не діставали платні за час витрачений, щоб дістатися до праці, коли вони вже вступили на подвіря фабрики (платня „від дверей до дверей"). Подібний позов внесла юнія і проти Ріпоблик Стіл Корпорейшен у Клівленді.

СТРАЙКАРІ БЮТЬСЯ З ПОЛІЦІЄЮ.

Двацять мінутова бійка між страйкуючою юнією й поліцією у Малвокі покінчилася арештуванням 25 людей. Бійка повстала з того, що поліція хотіла переломити кордон пікетчиків юнії, поставлених перед будинками підприємства Алис-Чалмерс, і перепустити страйколомів до праці. Страйк в електровні Алис-Чалмерса триває ще від квітня, багато членів юнії зневірилося у страйк і хочуть працювати. Коли страйколоми надіхали автом, пікетчики кинулися на їх авто, перевернули його і запалили. Саме тоді повстала бійка з поліцією, яка хотіла дати охорону страйколомам. На поліцію посипався град каміння. Ранених є 4 особи.

„АМЕРИКАНСЬКИЙ СИБІР".

Як вчасі війни можна завісити громадянські вольності навіть в Америці, показується на прикладі дипломата Джорджа Г. Берлі, колишнього губернатора Пенсилвенії, який пізніше був американським послом в Австрії й Болгарії. У виключнім інтервю з Гаверлом Рошмором, репортером щоденника Джорнал Амерікен, з неділі 8 грудня, Берлі оповідає, як він сповістив президента Рузвелта про загрозу большевизму на Близькому Сході, як його Рузвелт відкликав з Туреччини і вислав на остров Самоа на Тихому океані за це, що Берлі хотів оприлюднити небезпеку збоку Сталіна. Щойно президент Труман відкликав його зі Самоа, повідомивши його, що це „останній раз, коли Самоа буде вжита як Американський Сибір". Тепер Берлі оповідає про осторогу, яку він вислав до Рузвелта. Він тоді звертав увагу, що на місце двох ґенґстерів середньої величини, тобто Мусолінія і Гітлера, Америка дістане ґенґстера — велита в Москві і за це Рузвелт, за намовою Гопкінса, відкликав його з Туреччини домів.

МОВНЕ ПИТАННЯ НА ЗАХІДНІМ ПОБЕРЕЖЖІ.

У повіті Орендж, в південній Каліфорнії, стало пекучим мовне питання в школах. Там живе багато давніх мексиканців в окремих громадах попри нове населення по містах. Мексиканці говорять еспанською мовою й тому їх діти не можуть швидко пристосуватися до вимог в прилюдних школах, де вчать англійською мовою. Щоб зарадити цим труднощам, дистриктовий федеральний суд рішив, щоб створити окремі початкові школи для дітей латинського походження. Проти цього виступили такі організації, як Американський Жидівський Конґрес, Товариство для Поступу Людей Кольорової Шкіри, Американська Ліґа Свобід, Японсько-Американська Ліґа і генеральний прокуратор Каліфорнії, Роберт Н. Кенні. На їх домагання апеляційний федеральний суд заборонив творення окремих шкіл для мексиканців, щоб не викликати руху за творенням ще інших окремих шкіл для інших рас, мов і релігій.

ВИБІР МАРКАНТОНІЯ БУДУТЬ РОЗГЛЯДАТИ В КОНҐРЕСІ.

Комісія для Виборчої Кампанії в палаті репрезентантів рішила прослідити перевибір Віта Маркантонія на конґресмена з 18 округи в Ню Йорку, де діялися різні надужиття і де перед виборами вбито републиканського виборчого урядовця Скоторіджія.

Уряд буде домагатися від конґресу безпосередньої допомоги для Італії і Австрії

Уряд Злучених Держав залишить засаду міжнародної допомоги для всіх держав, а зажадає допомоги безпосередно для поодиноких держав з Америки і тому внесе відповідний проект конґресові, як лише він збереться. У першу чергу уряд зажадає грошей на допомогу Італії й Австрії, а опісля прийдуть на чергу інші держави. Допомогу почнуть виплачувати тоді, коли скінчиться допомогова акція УНРРА. На допомогу в наступнім році мав би призначити конґрес триста до чотириста міліонів долярів.

Департамент стейту рішуче противиться підтримувати дальшу акцію УНРРА і вже повідомив про це раду УНРРА, яка збирається на зібрання 10. грудня. Уряд противний дальшій акції УНРРА тому, що деякі держави використовували фонди УНРРА на розбудову воєнної сили, якої вживали проти Злучених Держав.

НЕМА ВІЙСЬКОВОГО ДОГОВОРУ МІЖ АМЕРИКОЮ И БРИТАНІЄЮ.

Департамент стейту заперечує, наче б між Злученими Державами й Великою Британією існував військовий договір, як про це появилися вісті в недавно минулому. Зате уряд признає, що між Злученими Державами, Канадою й Великою Британією прийшло до порозуміння в справі уживання однакового стандарду в зброї. Заперечення оприлюднив департамент стейту тому, що збоку лівих елементів в британськім парламенті появилися закиди, наче б Америка й Англія створили військовий союз проти Советів.

ПІДТРИМКА ІРАНУ З ВАШИНҐТОНУ.

Урядовці з Вашинґтону пильно слідять події в Ірані у його трудноощах при переведенні виборів в Азербейджані. Американський амбасадор до Ірану, Джордж Е. Ален, прислав до департаменту стейту звідомлення про відносини Ірану до Азербейджану і заявив, що це зовсім на місці, коли Іран висилає військо до Азербейджану, щоб гарантувати спокій і безсторонність при виборах. Йде про вирішення питання, чи центральний уряд повинен мати більшу силу, чи провінціональний, як це тепер є в Азербейджані.

Заарештували двох українських епископів; переслідування церкви в Україні продовжується

Ню Йорк Таймс з 10-го грудня приносить власну кореспонденцію з Риму, в якій за ватиканським Осерваторе Романо подається відомість про заарештування та вивезення до Росії двох українських греко-католицьких епископів Перемиської і Лемківської діцезій. В кореспонденції говориться про переслідування Української греко-католицької церкви большевиками та подається деякі деталі з перебігу заарештовання епископів. Перемиський епископ дістав тільки годину часу на підготовку до виїзду і мав заявити, що він в жодному разі не вийде, хочби його мали убити. Тоді салдати витягнули його на вулицю, бючи його та знущаючись над ним. На вулиці його заволікли до вантажного авта, що безпосередньо виїхало до Росії. Епископ був одягнений тільки в рясу і салдати вкинули йому до авта ще пальто і капелюх. В дальшому Ню Йорк Таймс подає за Осерваторе Романо про переслідування большевиками Вірменської церкви.

В ОБОРОНІ ПРАВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ: ВІДГОМІН МЕМОРІЯЛУ У. К. К. ДО ОБЄДНАНИХ ДЕРЖАВ.

Нюарський часопис, Сондей Нюз з 8-го грудня, повідомляє з Лейк Саксес: Степан Шумейко і Дмитро Галичин, президент, зглядно касієр Українського Конґресового Комітету Америки, вручили генеральному секретареві Обєднаних Держав Триґві Лі меморіял, в якому домагаються міжнародного прослідження положення в Україні. Вони прохали Лі переслати меморіял до Економічної та Соціяльної Ради, щоб та розпочала відповідну акцію. Копію меморіялу вручено Лерой Стайнбоверові, членові американської делеґації, з проханням, щоб він порозумівся з Джаном Вайнантом, головою американської делеґації, та департаментом стейту для американської піддержки цего домагання. Меморіял закидує насилля над людськими правами та релігійними і інтелектуальними свободами під советським пануванням в Україні та домагається прослідження фактів за посередництвом Економічної і Соціяльної Ради та видвигнення їх для осуду перед світовою опінією.

КОМІТЕТ О.Д. ВЗИВАЄ ДО ВІДКЛИКАННЯ ГОЛОВ ДИПЛОМАТИЧНИХ МІСІЙ З МАДРИДУ.

Комітет Загального Зібрання О.Д. до справ політики і безпеки на своєму засіданні дня 9-го грудня прийняв резолюцію, яка взиває всіх членів О.Д. до негайного відкликання голов своїх дипломатичних місій при уряді ген. Франка в Еспанії. За резолюцією голосували 22 держави, проти неї 5, зі Злученими Державами включно, а 19 країн здержались від голосування. Резолюцію ухвалено після відкинення пропозиції відповідного підкомітету, яка домагалась негайного зірвання дипломатичних відносин з урядом ген. Франка. Заклик до відкликання дипломатичних представників вважається „слабшим". Резолюція тепер піде на Загальне Зібрання О.Д., що повинно ухвалити її більшістю двох третіх голосів. Загальне Зібрання теж має силу тільки „ставити рекомендації", які накладають на поодиноких членів насамперед моральне зобовязання їх виконувати, але до цего їх не змушують.

ЕСПАНСЬКА РЕАКЦІЯ НА УХВАЛИ О. Д.

У звязку з обговоренням „еспанської проблеми" Організацією О.Д., в Мадриді відбулася велика демонстрація, в якій згідно з еспанськими даними мало взяти участь пів міліона людей та яку американські кореспонденти оцінюють на 7ТТ до 150 тисяч осіб. Демонстрація була звернена проти О. Д. та проти комунізму.

HOME FROM THE HILLS—Black-faced sheep with long and shaggy wool come down from the hills for their lowland winter feeding, near Aberdeenshire, Scotland. In the Glen of Foudland, Aberdeenshire, they are still 1,529 feet above sea level.

ВЕЛИКА ЧВІРКА ВИРІШУВАТИМЕ ДОЛЮ НІМЕЧЧИНИ В МОСКВІ

Рада міністрів закордонних справ Чотирьох Потуг на своєму засіданні дня 9-го грудня вирішила розпочати наради в справі мирового договору з Німеччиною і Австрією в Москві дня 10-го березня. Москву вибрано на місце нарад тільки після того, як советський міністер закордонних справ Молотов дав запевнення секретареві стейту Бирнсові, що підчас нарад закордонним кореспондентам буде запевнена повна свобода інформацій, подібно як це могли вони робити підчас Мирової Конференції в Парижі та тепер підчас нарад Загального Зібрання О. Д. в Ню Йорку. В нарадах візьмуть участь теж малі держави, заінтересовані безпосередньо в справах Німеччини та матимуть можність вислати свою точку зору.

З НАРАД КОМІТЕТІВ ОБЄДНАНИХ ДЕРЖАВ.

Дня 9-го грудня поодинокі комітети О. Д. продовжували свої наради та винесли цілий ряд рішень. Економічний і фінансовий комітет перший закінчив свої агенди. Не досягнено порозуміння щодо постійного осідку О. Д. і американський представник запропонував, щоб цю справу відложити до черґового засідання Загального зібрання в наступному році. М. ін. в справі постійного осідку О. Д. було свого часу „розходження" між Советською Україною і Росією, бо Мануїльський волів би сидіти у Сан Франсиско, а Молотов у Ню Йорку. Зроблено дальший проґрес в нарадах над світовим роззброєнням та в нарадах над охороною людських прав. Продовжувались наради в справі мандатних територій.

СОВЄТИ АНЕКТУЮТЬ САХАЛІН.

Перші репатріовані японці з тих японських територій на острові Сахалін, які на підставі договору в Ялті признано Советському Союзові, принесли відомість, що Совєти докладають всіх зусиль, щоб ці території якнайшвидше всеціло анектувати. Ведеться інтензивне переселення росіянів зі Сибіру так, що в деяких містах вони кількістю вже перевищають японців. Советські власті перебрали всю адміністрацію, насамперед індустрію в свої руки, застосовуючи свої прінціпи „хто не працює, той не їсть". Ведеться інтензивну відбудову та робиться всі заходи, щоб Сахалін зробити „невідємною частиною Советського Союзу".

ВІДОМОСТІ З НІМЕЧЧИНИ.

З Берліна повідомляють, що три німецькі країни в американській зоні прийняли постанови про найдальше йдучу децентралізацію післявоєнної Німеччини під господарським оглядом. Це відноситься насамперед до реформи системи банківництва виготовленої американським військовим управлінням на американських федеральних взірцях.

В Нірнберґу почався новий процес проти німецьких воєнних злочинців. На лаві підсудних перед американським військовим трибуналом тим разом засіли 23 німецькі лікарів та інших осіб, які переводили всілякі жорстокі експерименти на живих людях в концентраційних таборах.

Московська преса обвинувачує британців, що вони в своїй зоні зробили „новим Фюрером" провідника соціял-демократичної партії д-ра Шумахера, який вже був в Англії „гостем лейбуристської партії".

З Берліна повідомляють, що американські окупаційні власті зачали „другу фазу" виплати воєнних відшкодовань зі своєї зони.

ПЕРЕД ВИБОРАМИ В ПОЛЬЩІ.

З Варшави повідомляють, що опозиційна до уряду селянська партія, провідником якої є віце-премієр Міколайчик, видала передвиборчий маніфест, в якому домагається відновлення громадських вольностей та підпорядкування поліції безпеки вибраним народом представникам. Відкидаючи обвинувачення большевиків, що згадана партія має звязок з польським підпіллям, партія осуджує його в маніфесті та твердить, що вона є за політичною акцією під громадською контролею та проти політичного насильства.

АНГЛІЯ, ПАЛЕСТИНА ТА ІВАН СМЕРТЕНКО.

Ню Йорк Таймс у спеціяльній кореспонденції з Лондону повідомляє, що проф. Іван — правдоподібно Іванович — Смертенко, віцепрезидент Американської Ліґи для Вільної Палестини був центром уваги пресової конференції, на якій признав слушність і справедливість палестинським терористам, що боряться проти „британської терористичної влади".

ГРОМАДЯНСЬКА ВІЙНА В ІРАНІ.

З Ірану надходять відомості, які виразно вказують на початок громадянської війни між центральним урядом та автономною провінцією Азербейджан. В багатьох місцях прийшло до боїв, в яких мали брати участь танки і артилерія.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЯК, ЧИМ І КОМУ ПОМАГАТИ?

До традиції американського народу належить теж і допомога народам у неволі, що терплять від тираній. Такий є американський дух, одідичений по Батьках цього краю, по Джеферсоні й йому подібних.

З цеї доброї традиції вже скористали різні народи, інші користають на наших очах, а помагають тим народам в першу чергу ті американці, що походять з їх крови. Як великою та допомога може бути, то щоб не йти задалеко в давнину, вкажемо тільки на цю величезну допомогу (не тільки матеріяльну!), яка іде з Америки на ратунок жидів в Европі чи Палестині. Одначе зазначимо, що американська допомога може бути навіть дуже мала, часом тільки у формі доброго слова й вияву симпатії, проте й така допомога значить багато, особливо, як дана у відповідному моменті.

Американські українці теж пробували і пробують добути з Америки якусь допомогу для поневоленої України. Вони знають, що українського народу звідси не визволять, його судьби не вирішать, бо цього може доконати тільки сам український нарід в Україні. Зате можуть здобувати американські симпатії для визвольних змагань України! Можуть старатись добувати матеріяльну допомогу і дбати, щоб ця допомога дійшла дійсно до справжніх, бідних українських рук. Можуть пробувати ратувати українських борців, вчених, мистців, чи взагалі політичних вті-[illegible] ярма. Можуть видавати англійською мовою книжки про Україну, журнали, газети і при їх допомозі поширити правду про український нарід, його минуле й сучасне, його культуру та його змагання. Можуть теж апелювати до свого уряду і громадянства, обороняючи політичні права України.

Уся ця тут намічена праця, хоч би була й дуже мала, є добра і конечно потрібна. Щодо цього немає тут у нас двох думок. Та вже інша справа, як ту працю чи допомогу організувати. Останніми роками довелось нам, американським українцям, багато дечого пережити. Ці переживання не повинні марно пропасти, а стати доброю для нас наукою, як і для всіх інших, що хочуть зробити добру і чесну прислугу Україні, бажаючи бачити її без диктатури і тоталітаризму, а вільною і демократичною. Бувало ми надто щиро довіряли, а замало провіряли, вважаючи, що кожний служить добрій справі по свому найкращому переконанні, а ми не диктатори чи цензори. Виявилось, що не є добре так робити, і то як щодо цього, що надходить з Европи, так і щодо того, що тут діється, організується, говориться на вічах, чи пишеться в статтях чи дописах, нам надсиланих до поміщення. Усе це стараємось тепер добре провіряти і по змозі будемо далі так робити. Будемо усе міряти тим, чи воно дійсно служить добрій справі, чи її анархізує і деморалізує. Українська справа, демократично оформлена й морально ведена, є добра справа. Хто її так веде, цей помагає Україні й такому даватимемо у нас голос.

Приспосіблення одиниць до проводу

У повоєннім часі народне життя американців українського роду виказує деякі зміни в порівнанні з передвоєнним часом. Впадає в вічі, наприклад, менший запал серед старшої громади брати участь в імпрезах в такім числі, як це бувало перед війною. У першу чергу багато з тих людей уже не живе, а інші уже відчувають на собі тягар літ. У нормальних відносинах усі ці прогалини заповняє молодше покоління. Воно повинно б, цілком природно, заступити чисельний убуток старших. У нас цього не видно. Зате буває, що на зібрання молоді, де вона сама собі проводить і сама вирішує справи, прийде доволі багато доросту або й зрілої частини молоді. На спільні наради чи імпрези, молоді й старших, молодь чисельно не прибуває.

Можливо, що таке помічення не є основане на загальнім напрямі в усіх околицях, одначе вже й таке спостереження, зроблене в осередку українського життя, дає притоку до глибшої застанови. Коли молоде американське покоління українського роду виказує такий напрямок ексклюзивності, щоб повести працю енергійніше лише тому, що молоді люди себе лінше розуміють, то не є зле й такому напрямкові треба навіть допомогти оформити себе і найти постійний ідейний підклад і зміст. Це одно, а тепер хочемо порушити одну справу, важну для — молодих і старих.

Ми згадували вже, що серед молоді українського роду радо приймається українська культурна традиція. Щоб цю традицію продовжити і її розповсюднити, на це треба окремої праці, веденої з якихсь осередків. Тимто творення осередка української культури й освіти повинно стати завданням молоді з підмогою старшого громадянства на найближчий час.

Та саме заложення осередка не вистарчає. Треба заздалегідь подбати про ці сили, які таким осередком піклувались би і які його підтримували б. Іншими словами, треба подбати про підготову провідників громадського життя серед молоді, які відчували б потребу трівкого існування українського осередка. Логічно вийде, що самий осередок без працівників по громадах не можна буде втримати, а провідні працівники в громадах будуть себе взаємно потребувати, отже будуть потребувати осередка для моральної допомоги у своїх змаганнях.

Дотеперішнє українське життя діставало свою силу зпоза Америки, тобто з України. Так, як тепер стоять діла, не можна надіятися, щоб можна було швидко наладнати звязки з українськими культуральними осередками на українських землях. Правдою також є що провід українського життя в Америці спочивав донедавна майже в руках людей, які примандрували сюди з Европи, замериканізувалися і приноровили до тутешніх відносин народне життя. На будуче це буде дуже важко. Свіжі імігранти не зможуть так швидко замериканізуватися, щоб могти бути в проводі молодого покоління українського роду, яке вже буде становити подавляючу більшість американських українців. Тими провідниками будуть уже тут роджені й виховані. Їх уже тепер дуже треба, бо тих сил, що є тепер у проводі, рішуче замало. Крім цього сама охота бути в проводі вже не вистарчальна, як це було досі. Тепер уже треба ще й деякої теоретичної підготови і практичних вказівок для обняття проводу.

З цею проблемою тісно звязана ідея зорганізування вищих українських курсів, подібно, як це зробили канадійці українського роду. Коли на добре приготовані і належно наперед розголоені курси прибуде спосібна молодь з різних сторін і громад, тоді можна буде підготовити її до проводу у різних ділянках нашого народнього життя.

Мимохіть вийде питання: в яких же то ділянках потрібні ці провідники? Чи справді може бути більше ділянок праці серед українських громад, крім загально - культуральної? Все те буде залежати від цього, яку діяльність схочуть розвивати будучі провідники, відповідно до своїх талантів. Може це бути чисте мистецтво, може бути праця для перекладів української літератури, може бути специяльне плекання української музики, а може якась суспільна ділянка українського життя вдалась би приноровити на американському континенті. Це справа будуччини. На всякий випадок навіть відділи наших бенефітових організацій вже потребують нових сил!

Багато буде залежати від цього, чи молода генерація схоче розвинути діяльність до таких розмірів, щоб ввести українські цінності в загально-американську скарбницю.

Не треба теж замикати очей на можливість придатності українсько - американського елементу для поширення американських ідеалів поза границями Америки. У цій справі є такі широкі можливості, що над ними варта призадуматися не лише в пресі, але й у поважній дискусії серед відповідних кол нашого громадянства.

Микола Чубатий.

UNESCO

„ЮНЕСКО", це скорочена назва нової міжнародної організації, що повстала під покровом Організації Обєднаних Держав, а саме „Виховної, Наукової та Культурної Організації Обєднаних Держав". Серед сварок за нові державні межі, за душі скитальців та за другі благодати повоєнного світа Перше Загальне Зібрання тої нової всесвітної організації в Парижі перейшло майже незамітно. А ця організація може відіграти величезну ролю у перебудові світа, коли в цій організації не будуть грати ролі політичні торги та впливи, коли в ній не буде грати ролі боязке апізерство червоної Росії, без якої співучасти деякі кола серед демократичних держав не представляють собі праці.

Виховну, Наукову та Культурну Організацію Обєднаних Держав покликали до життя з ціллю, щоби створити духове наближення розєднаних народів світа. „Війни повстають в душах людей, тому теж в душі людини мусить бути збудована оборона мира", оце клич нової організації. Кращий світ мусить бути опертий на перебудові душ народів. Раз стануть іншими духово, позбудуться прикмет хижацтва і завойовництва, позбудуться расових, релігійних чи національних упереджень, тоді і мир на світі буде певний.

Як дійти до такої перебудови душі людини кожної зокрема та збірної душі націй, це справа вже не така легка, як це видно хочби із того, що до нової організації не приступила Советська Росія, яка одначе в цій справі позволила своїм сателітам взяти участь будьто в характері повноправних членів, будьто в характері спостерігачів.

До нової міжнародної організації належать 44 держав світа, між ними також Польща та Чехословаччина; Югославія вислала тільки свого спостерігача. Його роля в часі самого зібрання перемінилася на ділі в неофіціяльного представника Советської Росії.

Загальне зібрання тої конференції відкрив 19. листопада ц. р. в Парижі в готелі Мажестік французький премієр та голова держави Бідо, а предсідником зібрання вибрано провідника французьких соціялістів Леона Блюма. Ролю екзекутивного секретаря виконував британський біолог д-р Гокслі. Провідником десятичленної американської делегації був асистент секретаря стейту Вилйем Бентон, його заступником відомий американський поет та директор Конгресової Бібліотеки в Вашингтоні Арчібалд МекЛіш.

Совети не вислали нікого на це зібрання та не зголосили навіть приступлення до нової організації. Цей крок Советів пояснюють їх сателіти тим, що Советська Росія вважає марксистську ідеологію за единно правильну та не думає йти в цій справі на ніякі уступки чи навіть співпрацю з другими ідеологіями. Советська Росія у своїм комуністичнім доктринерстві та фанатизмі сильно пригадує арабів у першім періоді їх завоювань. Коли араби, здобуваючи Єгипет, підійшли під столицю Єгипту Александрію, з її славною на весь світ бібіліотекою з тисячами прастарих рукописів, арабський каліф, запитаний своїми підвладними, що мають зробити зі славною бібліотекою, відповів: „в ній або є то саме, що в нашім святім Корані, або там є щось противне. Коли там є то саме, то ця бібліотека зайва, коли щось противне, то її треба знищити. В однім чи другім випадку александрівську бібліотеку треба спалити", видав вирок каліф. І бібліотеку, чудо світа, спалили сфанатизовані араби. Подібне щось є нині зі Советами.

Коли нова організація прийняла б навіть марксистську ідеологію, то вона сталаб зайвою, бо це роблять Совети. Коли ж вона цеї ідеології не приймає, то треба її знищити. Большевики, покищо, її не нищать, відкладають розправу з нею на пізніше.

Проте неприсутність Советів була чи не осередною точкою уваги зібрання, як теж міркувань про працю нової міжнародної організації до участи Советів. Советську точку зору на нову організацію викладав югословський спостерігач д-р Рибнікар, що боронив марксистського діялектичного матеріялізму як філософії будуччини.

За приявністю Росії тужили теж деякі американські делегати, як відомий советофіл Арчібальд МекЛіш та британський біолог Гокслі. Проте, більшість із 800 присутних делегатів погодилися, що не треба себе обдурювати, що комуністичну російську ідеологію дасться погодити з ідеологією світа-свободи інформації, виховання, науки, думки, релігії, політичних переконань тощо. Тому більшість прийняла з байдужністю неприявність Советів.

Не має сумніву, що неприсутність Советської Росії в такій організації є якраз корисна, бо виключає облудне переливання з порожнього в пусте, замісць конструктивної праці над духовою та моральною відбудовою світа. Вона дасться переводити тільки там, де панує свобода інформації та свобода переконань людини. Поєднання свободи та кнута, це означало б поєднання вогня з водою, світла з темнотою, правди з брехнею.

Нова організація має нині справді велике поле діяння на полі виховання науки та культури взагалі. Вона має в першу чергу вирівнати моральне поле, пооране в самім серці Европи диковинною філософією націзму, з його наукою расовости та з його повною аморальністю. Духово обєднати західний світ, це вже великанське завдання для нової організації.

Перед новою організацією стоїть теж практична праця занятися виховною, науковою та культурною працею для міліонів людей, що мусіли покинути рідну землю, втікаючи перед червоним насиллям. Вже в часі Паризької Конференції обмірковувалося справу, що нова організація мала б перейняти опіку над культурними, науковими та виховними установами УНРРА. Це останнє життєво наближує нову міжнародну установу до справи української культури, прогнаної з рідних земель, та до справи виховання української молоді на скитальщині, як теж до справи української науки взагалі.

Відомо, що УНРРА утримує нині цілу сітку українського шкільництва. В Мінхені існує навіть міжнародний університет УНРРА на якому вчиться біля 600 молодих українців та де викладає 10 українських професорів. Не має сумніву, що при прихильній поставі нової організації, під її опіку повинен теж перейти Український Вільний Університет з біля 2,000 студентами та біля соткою професорів, як теж Господарсько-Технічний Інститут в Регенсбурзі, спадкоємець Подєбрадської Академії.

Українське шкільництво та українська наука це безперечно предмет праці нової установи. Нова організація планує створення міжнародного університету в Женеві, де теж повинно [illegible] українознавство.

Коротко — у Виховній, Науковій та Культурній Організації Обєднаних Держав українська наука та українське виховання повинні найти природного опікуна. Станеться це при двох умовинах: перше — якщо в новій організації не буде Советів, лютого ворога української культури, а впливи советських сателітів будуть зведені до слушних границь, і друге, якщо управа нової організації найдеться в руках справедливої та справді свободолюбної Дирекції. Програму такої конструктивної праці для міжнародної культури накреслив провідник американської делегації В. Бентон, який сказав, що нона організація повинна боротися за „культурну демократію людини та народів". ЮНЕСКО, говорив він, не вірить, що мир можна збудувати на інтелектуальнім чи культурнім поневоленні світа одною політичною філософією чи релігійною вірою. Хто ж важче відчував та нині відчуває накидання чужої ідеології та чужої віри, як не український нарід в минулім та в теперішності?

Виконною владою нової міжнародної установи є вибраний 18-членний Виконний Комітет, що має іменувати генерального директора. Кандидатами на генерального директора є бувший генеральний прокуратор Френсіс Бидль, та д-р Гокслі. В руках директора нової організації міжнародного виховання, науки та культури опинеться теж частинно судьба української науки та культури на скитальщині.

Лев Ясінчук.

З УКРАЇНСЬКОЇ СКИТАЛЬЩИНИ

6)

Всі вирахувані тут натуралі виєднало Братство в Ватикані, як і 180,000 шил., що їх роздало еміграції (між тим і 36 стипендій учням гімназії на 1946 рік). За солідний розподіл і точний розрахунок одержало Братство від Конґреґації Східної Церкви окрему подяку й признання.

Братство має теж свій власний дуже добрий хор, що не тільки звеличує щонедільні Богослуження і національні свята, але й уладив низку концертів у найкращих музичних салях Інсбруку, Зальцбурґу, Ґрацу і Ляндеку, співає часто в Інсбруцькому радіо та на окремі запрошення — в німецьких костелах, коли то навіть мовкнуть органи. Численні духовні місії, в яких брали участь тисячі вірних обох українських віроісповідань, прощі до відпустових місць, науково-релігійні виклади, це друга, моральна частина діяльности Братства. Але таки найзамітнішою частиною праці Братства, це українські школи. Їм належиться окрема згадка.

V. Українське шкільництво на еміграції в Австрії.

Ми, старші виросли в атмосфері рідної землі, ми дихали повітрям її світлого минулого, ми були не тільки учасниками великих українських подій, але й часто їх творцями й подвижниками: ми перейшли будову власної державности. Тому ми немов нащіплені проти всяких національних небезпек, з яких найзагрозливішою — це винародовлення, позбавлення народу питомих прикмет, що вложені у скарбницю світової духовости, дають українському народові почесне право на окремішність і самостійність.

Але наша емігрантська молодь — духово бідна, вона того всього не бачила, не переживала. Вона часто й не чула про те все, бо не було матерям змоги, ба навіть охоти, в залізничому вагоні чи на возі співати думи про велике минуле народу, оповідати казок про принадну українську ролю. Це все мусить дати нашій молоді на еміграції рідна школа. Вона має заступити молоді рідну матір, ввести її в тайники сподівань, бажань та ідеалів народу. Для нас справа не в самому навчанці, не в тому якраз, щоб молодь наклала в голову невпорядковану копицю відомостей, але в тому, щоб вона навчилася працювати, щоб тужила фізично й духово, щоб уміла пошанувати авторитет досвіду, щоб пізнала потреби народу й уміла жити в народі, жити соціяльно; щоб з неї зродилася потреба й жага — корисно, видатно, твердо й доцільно працювати для тієї ідеї.

Того всього не дасть чужа школа, тільки своя, де вчать і виховують вчителі, що самі творили минуле, в яких ясним полумям горить вогонь віри й посвяти для рідної справи.

Тому то відносно рідної школи вся українська еміграція без огляду на те, чи хтось має власні діти чи ні, має бути одної думки, одного чину. Діти це добро не тільки батька й матері, але й цілого народу. Враховуючи вагу рідної школи можна поставити ствердження, що хто особисто, чи в збірноті тій справі не помагає, хто стоїть осторонь, цей є національним галапасом. Бо що з того, що натворимо всяких надбудівок, накупимо народніх (чи інших) домів по Парижах, Римах чи інших Брукселях, коли фундамент змершавіє і розлетиться! Тоді все розвалиться. А еміграція, що малаб у корисніших мовах зберегти частину найціннішого капіталу для національної справи, сама знівечиться і розпливеться в чужому морі!

І от, беручи під розвагу такі міркування, Братство побудувало своє шкільництво, оснувало школи, в яких при теперішньому індиферентному наставленні панував би християнський рух і національна ідея, де молодь у власному середовищі підготовлялась би до будучого життя. Має Братство в Тиролі і Форальберґу дві гімназії, пять народніх шкіл, одну торговельну школу і два дитячих садки. Для тих шкіл удержує Братство дві бурси в Інсбруку (хлопячу і дівочу), де мешкає 35 учнів і студенток. Для мешканців бурси видає Братство безплатні обіди у своїй харчівні. З тих шкіл користає 1213 української молоді (6% української еміграції в Австрії), виховуваної 113 учителями (7% загального числа української інтелігенції в Австрії). Крім того перевело Братство для перевишколення інтелігентів, що їх звання тепер непотрібне, шоферську школу, з якої здало 27 поліційний іспит. Деякі вже примістилися як драйвери по чужих фірмах. Школа — як відомо — це коштовне й матеріяльно все стратне підприємство. Тому Братство взяло на себе дуже важкий тягар і просто треба чудуватися, як воно при посвяті своїх працівників може вести свої підприємства вже два роки. Інсбруцька гімназія видала вже 76 матуристів, які поступили тут же на університет. Супроти прорідження українськосі інтелігенції це досягнення має велике значення.

(Далі буде).

Нова українська еміграція і допомогова акція

Масова політична еміграція, яка повстала підчас і після другої світової війни, є сьогодні міжнародною проблемою великої ваги і такою, виходило б, що на деякий час залишиться. Політична еміграція сама по собі не є нічим новим і її вже стільки літ, що й самій історії. Майже кожна війна, революція та всякі нагальні переміни кінчалися теж вигнанням, чи добровільною еміграцією деякої кількості людей, які не могли погодитися з довершеними змінами, або навпаки, довершені зміни не могли погодитися з ними. У висліді, політична еміграція стала нормальним явищем, охопленим відповідними писаними і неписаними міжнародними законами та правами. Основним правом політичної еміграції завжди було т. зв. право азилю, якого тепер так завзято обороняють в Обєднаних Державах представники західних демократичних країн та проти якого всіми силами і засобами своєї дипломатії, отже насамперед брехні, виступає Совєтський Союз.

Емігранти-переможці.

Нової еміграції в Европі не тільки що не можна вважати нормальним, але навпаки, це є анормальний дивогляд, якого не знає історія. Досі на еміграцію, на скитання, ішли ті, які війну програли, зглядно частина тих, які потерпіли поразку. Цим разом сталося навпаки; на скитання пішли одні з головних організаторів боротьби та перемоги над гітлерівською тиранією; на скитання пішли переможці. Приклади занадто відомі, щоб їх наводити. Поляки, українці, серби, балтійські народи, одні з тих, що перші піднесли гасло боротьби проти фашистського большевицького імперіялізму, ті, що найдовше і серед найтрудніших обставин боролися та дали головний вклад в перемогу союзників, вони сьогодні і творять дивовижну „скитальчу проблему". Польська армія, що перша пішла на гітлерівські штики, організатори і керівники героїчної української партизанки проти німців, легендарні сербські „четники", що своєю боротьбою проти німецького загарбника здобули собі найбільше признання в світі, вони сьогодні скитальники. Тисячі виснажених і недокатованих вязнів націстських тюрм і концентраційних таборів, десятки тисяч націстських невольників, вивезених силою на каторжні роботи в Німеччині та окупованих нею західно-европейських країнах, вони сьогодні „переміщені особи", які найбільше бояться того, щоб їх знова не „примістили" там, звідкіля їх тільки силою міг „перемістити" Гітлер. Коротко: жертви гітлеризму та одні з головних організаторів боротьби і перемоги над ним, творять сьогодні „скитальчу проблему". На еміграцію пішли переможці. Вони виграли війну, але втратили батьківщину.

Політичний характер нової еміграції.

Не має сумніву, що характер нової еміграції в Европі є наскрізь політичний. Ці люди не покинули батьківщину і не пішли на чужину шукати пригод, слави, чи вигідного життя. З рідної землі їх або силою вигнали, або в якийбудь інший спосіб заставлено їти на чужину і, якщо вони сьогодні з цілою рішучістю відмовляються вертатися додому, то насамперед з політичних причин. Їх батьківщина визволилась при їх допомозі зпід націстської ринви і вже не з їх вини попала під большевицький дощ. Не має найменшого сумніву, що коли б в Україні не було російсько-большевицької окупаційної диктатури, якщо не було б політичного, релігійного, расового і т. д. переслідування, якщо були б запевнені бодай загальні людські права і демократична справедливість, ці люди були б перші, що були б вернулися в Україну і вони тем без сумніву були б приложили найбільше рук до відбудови сплюндрованої батьківщини. Вони ж цим тільки й живуть, щоб бачити свою країну і свій народ вольним та щасливим. Якщо не було б в Україні диктатури, цілком певно не було б теж проблеми українських скиталь. Відомі численні випадки, що звичайні собі робітники, чи селяни воліли згинути, кидаючись під американські танки, вішаючись чи наставляючи свої груди на стріли, чим вернутись на свою несвою землю, яку так безмірно люблять і за яку справді готові віддати своє життя.

Недавно одна українська газета надрукувала повного трагізму листа українки — Катерини Дорошенківни, яку німці колись насильно вивезли з України та яка після закінчення війни послухала большевицьких великодушних обіцянок і вернулась на батьківщину тільки на те, щоб зазнати там найбільшої ганьби і опісля знищеною тілом і зломаною духом знова втекти з цього пекла. Тепер вона — як пише — без батьківщини, але на волі. А самому на волі, можна і про волю батьківщини дбати.

В підході до проблеми скитальників є ще третій і чи не найважніший момент. Це чисто людські почування чинити другому добре, допомагати йому, якщо він цеї допомоги потребує і на неї заслуговує, це та гуманність власне, людяність, що є найблагороднішим приділом людини. Цею людяністю, насамперед керуються демократичні країни у відношенні до скитальників і цеї людяності цілком не мають большевики. Бо людяність є прикметою людей, а не звірів, хочби вони й мали людську подобу.

Всі культурні країни, згл. їх уряди вважають своїм святим обовязком дбати і піклуватись своїми громадянами. Америка недавно грозила зірванням дипломатичних відносин з Югославією, якщо та не звільнить її громадян. В мирових договорах вставляється окремі клявзулі, які забезпечують права національним меншинам. Всі культурні країни пильно стежать, щоби їх громадянам на чужині не сталась кривда. Тільки Совєтський Союз домагається видачі людей, до яких не має найменшого права, бо ці ж люди його не визнають і домагається їх на те, щоб їх покарати за те, за що їм нагорода належиться, бо ж вони допомогли розбити ворога. Хотять убити їх за те, що вони хотять жити.

Українськими скитальниками, крім благородних одиниць в демократичних країнах, ніхто не піклується спеціяльно. Натомість чується кровожадний рев „распни, распни їх" з боку тих, що найрадше хотіли б розпяти ввесь світ. Все це накладає однаково великий, як і благородний, обовязок на американських українців та на їх Допомоговий Комітет. Допомогти переможеним переможцям, забезпечити життя і волю тим, що за це боролися і вміралі, дати приміщення бездомним, нагодувати голодних. Зі серцем та людяністю віднестись до тих, що вирвались з пащів одного і другого жорстокого звіря.

Важкі зимові місяці, це новий ворог і нова загроза для скитальників. Требаодягу, треба лікарства, треба харчів, треба нової відсічі для тих, що простягають свої криваві руки на те, щоб доконати тих, яких не вспів Гітлер замучити невольничими роботами, закутувати в концентраційних таборах та які останками сил вирвались з воєнного пекла. Хто зможе спокійно сидіти в теплій хаті зі свідомістю, що його брат, чи сестра замерзає в холоді? Хто зможе безтурботно зїсти обід, знаючи, що його брат, чи сестра вмірають з голоду? Хто може спокійно веселитись, знаючи, що його рідні заливаються сльозами з горя?

Українські скитальники дожидають нашої допомоги. Дальші жертви присилайте на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

ДИВНІ НОВИНИ

Сирени на Новий Рік.

Помислові підприємці, що придумують забавки для новорічних гуків-стуків найдуть цього року конкурентів в Департаменті Закупів міста Ню Йорку. Там можна ще тепер купити таку „забавку" як сирени з воєнних часів, якими влада мала повідомлювати загал про найближаючі повітряні напади. Зогляду, що таких нападів не було, то що суботи в годині 12 в полудне, а також час до часу ввечір робили проби мобілізації при помочі сирен. Коли гудок загудів, його чути було на 2 милі в промінні. Після війни сирени-гудки стали безужиточні і їх випродує комунебудь Департамент Закупів по ціні $95, а в додатку на опакування треба приплатити ще $7.50. Голосніші сирени, тобто такі, що мають силу двох коней, коштують $125 і $10 на опакування. Їх закуплюють пожежні стації, управи діточих таборів і деякі інші подібні установи. Для цілості додає Департамент Закупів ще магнетичний гузик так, що вживач має відразу готовий алярмовий гудок. Зогляду на Новий Рік, коли то десятки тисяч людей виходять на вулицю з різними гудками й трубками для стрічі Нового Року, появилася думка, щоб розвеселити публику воєнними гудками. Правда, вони не дуже дешеві, але в нас доволі відважних людей, що витрачують великі суми на забаву.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ГЕМТРЕМК, МІШ.

Молодий Союзовець директором погребового заведення.

З новим роком починає дипломований погребник і балсаматор, Степан Бугай, будувати в нашій громаді свою власну каплицю, що буде напроти української греко-кат. церкви при Комор вулиці. Тим-

Степан Бугай.

часом працює о. Ст. Бугай з п. Юрієм Саловичем, карпатським урядником. Про особу нової професійної сили хочемо сказати дещо більше як члена Тов. ім. М. Шашкевича, відділу 94 У. Н. Союзу, в якому стоїть він разом з сином і де є теж членами його брат і сестри. Всі вони є дітьми громадян Василя і Теклі Бугай, наших патріотичних Союзовців. Про п. Степана ще скажемо, що скінчив каледж погребництва в 1942 р., а потім пішов до війська, де його призначено до військового шпиталю в Гвайт Солфер Спрінгс, а потім вислано до Англії, Франції, Белгії, Німеччини і Чехословаччини. В Німеччині стрінув багато українців і помагав їм, зокрема помагав тим, що були в концентраційним таборі в Бухенвальд і хорували на сухоти та інші хвороби. Був теж перекладчиком для тих українців у різних справах та помагав їм висилкою листів до знайомих в Америці. Вернувши з війни докінчив студії, взявся до свого фаху. Віримо, що український загал попре цю молоду нашу силу з щирого серця.

Микола Машталяр,
предс. 94 від. У. Н. Союзу.

—o—

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Філія організації "Care".

У Джерзі Сити отворила свій офіс відома вже організація "Care", що висилає пакунки з харчами до різних европейських країв. З цього повинні скористати місцеві українці й висилати через цю організацію допомогу в харчах своїй рідні на скитальщині, чи своїм знакомим та приятелям в Европі. Пересилка гарантована. Одна пачка коштує $10. Офіс: Trust Company of New Jersey, Central Avenue at Bowers Street, Jersey City, N. J.

ЗАКЛИК УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ В ПРАЗІ

Український Музей в Празі просить усіх своїх членів і прихильників надсилати на його адресу різні музейні, архівні й бібліотечні матеріяли — історичні й мистецькі памятки, що можуть послужити для досліджування української історії й культури. Музей з подякою приймає:

періодику — газети й часописи українською мовою й чужомовні з українікою, звіти, бюлетені, комунікати, календарі, одноднівки й т. ін.

книжки — цілі бібліотечні збірки установ, організацій і окремих осіб, а також окремі видання, особливо авторські примірники.

фотографії — як альбоми, так і окремі примірники: світлини українських діячів, груп і історичних моментів, будівель, краєвидів, речей і т. д. (Все по можливості з описом або з зазначенням).

документи — архівні збірки установ, організацій і окремих власників, а також окремі документи: діловодство, листування, статути, протоколи, відозви, оповістки, програми, грамоти, умови й т. д.

памятки українського минулого й української праці взагалі.

рукописи мемуарів, творів публіцистичних, наукових, белетристичних і інш.

мистецькі праці українських майстрів і народного виробу в усіх галузях.

Кожен українець і кожна українка, як в Европі так і за океаном, може причинитися до поповнення музейних колекцій. Жертвуйте самі й заохочуйте до цього інших. Допомагайте розвиткові Українського Музею в Празі.

Поштова адреса Українського Музею в Празі:
UKRAJINSKE MUSEUM
Praha XII., Chodska 22
Czechoslovakia.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРОВІРМО НАШУ ПРАЦЮ!

Місяць грудень є місяцем обрахунку осягів і невдач цілого року. Усі корпорації роблять такий обрахунок. Робимо і ми у відділах нашої організації, нашого У. Н. Союзу.

Усі знаємо, що зробив У. Н. Союз для нашого народу в Америці, чи для наших рідних за морем. Кожний з відділів У. Н. Союзу старається виконувати на своєму полі частину цього, що є в програмі та ідеях нашої організації. Тому приглянемося в грудні, що ми з цеї праці виконали, а що ні. Подивімся, скільки було в нас ідеї, змірмо нашу жертвенність тим, скільки ми вислали впродовж року до Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, чи на політичну акцію Українського Конгресового Комітету. Подивімся. Провірмо, чи ми виконували ті завдання, що нам їх передавали до виконання наші центральні установи. А вже обовязкове є те, щоб ми обрахували, скільки ми дали нових членів У. Н. Союзові? Бо як не будуть в Союзі наші діти і внуки, то що буде з нашої праці за 20 чи більше років?

Не можна теж забути і за пресовий фонд „Свободи"! Хто ж тут краще нашої „Свободи" боронить справедливу українську справу? Хто більше заохочує нас до доброго діла, до книжки, до культурного життя, до допомоги нашим рідним в Европі? Всі ми мусимо признати, що „Свобода" це все робить, і то робить постійно і завзято. Але чи всі ми розуміємо, що нині не можливо вимагати, щоб такий часопис міг ще далі виходити за передплату, ухвалену тому 26 років? Вона вже тоді була дуже низька, а що доперва нині! У. Н. Союз має мілїони, але кожний доляр у тих мілїонах має своє призначення. Тому за часопис ми повинні самі подбати принаймні до тої міри, щоб надто не обтяжати каси У. Н. Союзу.

Ці справи підношу на те, бо все це повинно би бути предметом нарад річних зборів відділів У. Н. Союзу. Після цього, як у відділах про ці справи дбано, треба судити працю відділу. Знов при виборі нових урядників треба вважати, чи ті, що є кандидатами на вибір, мають добру волю і охоту виконувати у будучім році ці завдання, щоє завданнями ідейних відділів У. Н. Союзу.

Гр. Шевчук,
секретар 181 від. У. Н. Союзу.

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА: ЛИСТИ ДО:

4431. Пастух Дмитра з с. Коцбинчики, Копичинці, від Ворох Степана з с. Кривеньке.

4433. Кіт Павла, Миколи, Івана і Славка з Золочева від Якубовський Ілька з Золочева.

4434. Дзюбинський Романа з Коломиї від Дзюбинський Теодора.

4435. До братів, рідних та знайомих з с. Берегів, Самбір, від Савдик Василя.

4436. Семчук Андрія від Антоняк Михайла з с. Попельники, Снятин.

4437. Скромеда Івана з села Грушки, Товмач, від Тимчук Миколи.

4438. Байдюк Ілька з с. Вишнячок від Байдюк Марії.

Паславський Гриця з с. Козаки, Любачів, Миколи і Івана від Онишко Степанії з с. Ялина, Любачів.

4439. Олійник Катерини від Олійник Василя Григоровича з с. Плавуча Велика, Бережани.

4440. Олійник Василя, Яця, Осипа і Йозефини від Олійник Романа зі Львова.

4441. Гонтарський Володимира, Мирослава від Гонтарська Орисі.

4442. Козак Івана з Жовкви від Козак Володимира.

4443. Лихач Ілька з с. Старе Село, Любачів, від Кульпак Івана.

4444. Кучер Степана з села Майдан, Станиславів, Футра Василя з Викторова, Месеренко Параски і Марії з Викторова від Месеренко Олекси і Анни.

4445. Сукнярська Ольги з с. Суховець, Збараж, від Сукнярський Евгена з с. Суховець, Збараж.

[illegible] Ігнатія з с. Яблонівки, Камінка Струмилова, Короляк Дмитра, Купяк Анни, Габа Осипа від Поцалуйко Івана і Давидович Осила з Буська, Камінка Струмилова.

4449. Загребельний Олекси і Марії, Воробій Теодозії від Лісевич Михайла з с. Таврів, Бережани.

4450. Корчинський Івана з с. Гринівці, Товмач, Шкура Івана, Лесик Андрія, Плугатор Майка, Василюк Івана з с. Колинців, Товмач, Мальованчук Івана з с. Гринівці, Товмач, Федишин Юрка, Іванишин Андрія, Дрогомирецький Михайла від Лукіянів Луки, син Андрія з с. Гринівці, Товмач.

4451. Белей Катерини з с. Дуб, Рожнятів, Столяр Гриця з с. Верчани від Гриник Іванни зі Стрия.

4452. Стуз Леона з с. Казимирів, Броди, від Мельничук Володимира.

4453. Корпан Степана з села Клибанівка, Збараж, від Білик Івана з с. Терпилівки, Збараж.

4454. Мелемук Ілька з Лагодова і Райхель Кароля від Нич Агафії.

4455. Базюк Петра і Бомка Василя з с. Жеребки, Скалат, від Базюк Стефи з с. Жеребки Королівські, Скалат.

4456. Знак Дмитра, Боберський Петра з с. Лопшанки Лепиової, Турка, і Йосифа від Боберський Івана.

4457. Миронюк Василя з с. Мищин, Коломия та знайомих з Кропивищ, Бранівки, Микитинець, Іспаса Долішного від Буянюк Осипа з с. Іспас, Коломия.

4458. Бриг Василя і родини та знайомих від Губаревич Анни з с. Вільки, Дрогобич.

4419. Жулинський Семена з с. Нова Жучка, Чернівці, Жулинський Дмитра і Людвики Вишницька від Джулинський Агенора.

4460. Дудкевич Павла з с. Зморжів, Радехів, від Дудкевич Евгена-Сморжів з Радехова.

4461. Постолюк Семка, Ґела Семка від Постолюк Петра з с. Сторонибаби, Золочів.

[illegible] з с. Потутори, Бережани, від Джура Антона з с. Потутори, Бережани.

4464. Полуліх Катерини і Анни з с. Ащанці, Рудки, від Приставський Миколи з с. Угерці Винярські, Рудки.

4465. Головяк Рузі з Береста від Посипанко Надії.

4466. Винницький Луки з с. Ступниця, Самбір, від Стебельська Людвики (Винницька).

По інформації писати до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В запитах просимо конечно подавати групу і число.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БРОНКС, Н. Й. — Тов. Згода, від. 210, повідомляє, що **річні збори** відбудуться в суботу, 14. грудня, в год. 8. ввечір, під ч. 1243 Пюоітен Еве. Маємо річні справи, тож просимо всіх членів прийти на час. — С. Завадовський, предс.; Т. Давидів, кас.; І. Франко, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Сестр. Любов, від. 37, повідомляє всіх своїх члениць, що **річні збори** відбудуться в неділю, 15. грудня, в годині 3. пополудні, в галі У. Н. Дому, 214-216 Фултон ул. Просимо всіх члениць прийти на означений час, бо буде звіт контр. комісії і вибір уряду на 1947 рік. Є також інші важні справи до полагодження. Кожна члениця повинна вписати нову члениціо до У. Н. Союзу і до Сестрицтва. Приєднуйте і вписуйте дітей до молд. тепартаменту на різні кляси обезпечення. — За уряд: А. Пограничка, предс.; А. Огар, кас.; А. Гнатюк, секр.

ГЕРКІМЕР, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 192, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що **річні збори** відбудуться в неділю, 15. грудня, в годині 2. пополудні. Буде вибір уряду на 1947 рік. — К. Довганюк, предс.; М. Конік, кас.; М. Політило, секр.

РАНКІН, ПА. — Бр. св. Григорія, від. 24, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться 15. грудняв годині 2. пополудні під ч. 231 — 2. улиця. Просимо прийти на означений час, бо буде звіт уряду, контр. комісії і вибір уряду на 1947 рік. Довгуючих членів просимо вирівнати свій довг. Хто ще не є членом У. Н. Союзу, просимо прийти і вписатися. — За уряд: Анна Круль, предс.; Анна Кушнір, кас.; Н. Щур, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 206, відбудуться в неділю, 15. грудня, в парохіяльній салі, 74 Геррис Еве., в годині 1:30 пополудні точно. Обовязком кожного члена є прийти на ці збори, бо будуть важні справи до обговорення і полагодження. Також буде вибір уряду на 1947 рік. Впишуйте своїх дітей в ряди членів У. Н. Союзу. — І. Околіта, предс.; І. Кокольський, секр.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Шікаґо, Ілл. — В дописі п. Ст. Куропася про віче, поміщенім в „Свободі" з 5. грудня має бути: Американські Ветерани країнського Походження, а не „українсько-американські організації Американського Леґіону та Леґіону оф Форейн Ворс".

О. МАКС ҐАРДНЕР, підсекретар скарбу, що тепер зістав назначений президентом Труманом амбасадором до Великої Британії. Має 64 років. З фаху адвокат. Був губернатором стейту Норт Керолайна.

ДЕНБУРИ, КОНН. — **Річні збори** Бр. св. О. Николая, від. 381, відбудуться в неділю, 15. грудня, в годині 2. пополудні, в домі предсідника Й. Вовк, 20 Сомерс Стр. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на час, бо маємо багато важних справ до вирішення і буде вибір уряду на 1947 рік. Не приявний на цих зборах член буде караний. — Мц Маркевич, секр.

СТЕПЛЕТОН, Н. Й. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 211, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в суботу, 14. грудня, точно в годині 7:30 ввечір, в гали де звичайно, 35 Варен ул. Просимо всіх членів прийти на ці збори і вислухати звіту уряду і контр. комісії та вибрати уряд на 1947 рік. Довгуючі члени нехай по змозі стараються вирівнати свій довг цего місяця. Не приявні на цих зборах члени підлягають карі згідно з ухвалою. — За уряд: Н. Слободзян, предс.; А. Кривий, кас.; Т. Соколовський, секр.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. — **Річні збори** Тов. ім. Івана Франка, від. 306, відбудуться в суботу, 14. грудня, в год. 7:30 ввечір, в Стефана Берези, 1314 Розел Стріт. Кожний член і члениця мають прийти на збори, бо буде звіт уряду і контр. комісії за 1946 рік та вибір уряду на 1947 рік. Просимо приєднувати нових членів, бо тепер Союз дає дуже добрі і дуже дешеві поліси як для старших так і для дітей. Котрий член чи члениця не явиться на цих зборах, заплатить кару згідно з ухвалою. — С. Береза, предс.; І. Ошуст, кас.; А. Андрійців, секр.

НАЙСТАВН, ФИЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. — Бр. св. Володимира, від. 105, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 15. грудня, в 3. годині пополудні, в домі Української Громади, 2051 Ровен ул. Буде звіт урядників і контр. комісії та вибір урядників на 1947 рік. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. Будемо принимати нових членів без оплати вступного. Пригадуємо, що 1947 рік є ювилейним роком нашого братства, тому по зборах буде мала несподіванка для членів, котрі прийдуть на річні збори. На зборах буде приявний організатор Антін Маланчук. — О. Волчек, предс.; Д. Слободян, секр.-кас.; С. Слободян, рек. секр.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. — Тов. укр. Січ, від. 182, повідомляє своїх членів, місцевих і позамісцевих, що **річні збори** відбудуться в неділю, 15. грудня, в годині 2. пополудні, в гали укщ прав. церкви св. Вознесення, 45-47 Говп Еве., Пасейк, Н. Дж. На порядку буде звіт з річного діловодства, котре дасть контр. комісія, звіт урядників, вибір уряду на 1947 рік і инші важні справи. Тому обовязком членів є явитись на зборі. Не приявні урядники і члени заплатять кару згідно з ухвалою. — За уряд: І. Живіцький, предс.; Г. Яськів, секр.; І. Гришко, кас.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. Любов, від. 45, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 15. грудня. Ми просимо всіх членів прийти, бо буде звіт контр. комісії, вибір уряду на 1947 рік, а найважніще поправки до статута. Членів, що платять вкладки річно, просимо дуже прийти вже в 12. годині, бо збори зачнуться в 2. год. попол. — За уряд: М. Дубас, предс.; А. Гарасим, кас.; М. Ю. Сеник, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від. 459, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 15. грудня, в годині 3. пополудні, в Українській Централі, 180 Вілйем Ст. Обовязком кожного члена є прийти на річні збори, бо буде вибір уряду на 1947 рік. Кожний член повинен вирівнати свої вкладки за біжучий рік. — За уряд: Г. Біленький, предс.; В. Бордун, кас.; І. Кміть, секр.

ГЕМТРЕМК, МІШ. — Тов. Згода, від. 20, повідомляє всіх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 15. грудня, в 2. годині пополудні, в Українській Хаті, 2240 Грейлинг ул. Всі члени обовязково повинні явитися на збори. Кожний, що не явиться, заплатить 1 дол. кари згідно зо статутом. — Йосиф Кручка.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 170, повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 15-го грудня, в У. Н. Домі, 183 Флїт ул., в 6. годині ввечір. Просимо кожного члена прийти на збори і вирівнати свої вкладки, бо це є останні збори цього року. Маємо назначити день на річні збори. — За уряд: О. Логин, предс.; М. Фурка, кас.; І. Грабар, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — **Річні збори** Тов. ім. Івана Франка, від. 372, відбудуться в неділю, 15. грудня, в годині 3. пополудні, в домі 122 Ліберти Стріт. Просимо всіх членів і члениць прийти хоч раз на рік, бо маємо багато справ до полагодження і буде вибір уряду на 1947 рік. Довгуючі члени повинні вирівнати свій довг. — Ю. Голинський, предс.; В. Реновець, кас.; Й. Ярема, секр.

CLEVELAND, O. — St. Mary's Lodge 112 is holding their monthly meecing Sunday, December 15, at St Peter & Paul Church hall on College Ave., after 3rd Mass. All members are urged to attend so that all dues wil be paid up for 1946. — Eva Lalik, Pres.; Helen Prociw, Tras.; Rose Jacubic, Sec5y.

НОРТГЕМПТОН, ПА. — Сестр. св. Ольги, від. 318, повідомляє всіх своїх члениць та членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 15. грудня, в годині 2. пополудні, в гали церковній. Просимо всіх прийти хоч раз на рік, бо буде звіт котролі і уряду за 1946 рік та вибір уряду на наступний рік. — За уряд: П. Маслюк, предс.; В. Дворнік, кас.; І. Брощак, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Тов. Над Збручa, від. 280, повідомляє всіх своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 15. грудня, в годині 2. попол., в У. Г. Клюбі, 608 Вест Лакавана Еве. Пригадуємо членам, що це останній місяць в році, тож щоб всі постарались поплатити на час. — За уряд: О. Запоточний, Р. Рубльовський.

ЮНГСТАВН, О. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 15. грудня, в годині 4. пополудні, в гали церковній, 526 Вест Райен Еве. Просимо всіх членів прийти хоч раз на рік, бо маємо багато важних справ до вирішення та почуєте звіт урядників і контр. комісії; буде також вибір урядників на 1947 рік. — І. Павловський, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — **Річні збори** Бр. св. Василія, від. 339, відбудуться в суботу, 14. грудня, в год. 6. ввечір, в домі Громади, 3322 Н. Лавренс ул. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів бути приявними на цих зборах, бо контр. комісія дасть звіт з контролі. Буде справа дару на часопис Свободу, справа приєднування нових членів і вибір уряду на 1947 рік. — За уряд: І. Сорока (стз), предс.; Т. Плаваник, кас.; А. Хромяк, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — **Річні збори** Тов. Зап. Січ, від. 367, відбудуться в неділю, 15. грудня, в год. 1:30 пополудні, в галі церковній. Просимо всіх членів явитись на збори, щоб вибрати уряд на 1947 рік та порішити всі важні справи. Просимо членів вирівнати свої вкладки і належитости. Члени, не забуваймо приєднувати нових членів, як старших так і дітей. — За уряд: А. Бабій, Т. Песко, Р. Дмитрів.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Збори Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, відбудуться в неділю, 15. грудня, в 4. годині пополудні, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт ул. Просимо членів прийти і вислухати звіт з балю та призначити день на річні збори. — П. Ляхоцький, рек. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від. 292 подає до відома всім члинам, що місячні збори відбудуться в неділю, 15. грудня, в годині 1:30 пополудні, в гали У. Н. Дому, 4655 Мартін ул. Просимо тих усіх членів, що платять місячно, щоб були так добрі і поплатили на зборах, щоб можна було зробити замкнення книжок, бо річні збори будуть 22. грудня. — І. Форись, предс.; І. Андрусевич, кас.; П. Кізел, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 325, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в суботу, 14. грудня, в гали У. Н. Дому, 216-18 Ґренд ул., точно в 8.30 ввечір. Просимо всіх членів конче прийти на ці збори хоч раз на рік. Приведіть зі собою нових членів до Тов., а ми їх радо приймемо. Багато членів ще не знають про нові поліси У. Н. Союзу, то нехай спитають секретаря. Просимо вирівнати свої вкладки, бо інакше будуть суспендовані. Не приявні на зборах члени підлягають карі згідно зо статутом. — За уряд: І. Малик, предс.; В. Троць, кас.; П. Малицький, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Збори Бр. св. Володимира, від. 130, відбудуться в суботу, 14. грудня, в годині 8. ввечір, в церковній гали при 7. ул. Просимо всіх членів і члениць прийти на час, бо це останні бизневосі збори цего року. — І. Серединський, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Сестр. Рожд. Преся. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх члениць, що **річні збори** відбудуться в неділю, 15. грудня, в галі церковній, в годині 2. точно, щоби скінчити в 5. год. Просимо члениць явитися на означений час, бо будемо мати важні справи до вирішення і буде вибір уряду на 1947 рік. Не явившася члениця на цих зборах підлягає карі згідно зо статутом. Всі члениці мають вирівнати свої вкладки. — За уряд: Евдокія Ґеруля, предс.; Анастазія Грицак, кас.; Марія Ходак, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Повідомляємо членів Бр. св. Володимира, від. 55, що **річні збори** відбудуться в суботу, 14. грудня, в салі парохіяльній при Савт Стр., в годині 7. ввечір. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде звіт уряду і контр. комісії та вибір уряду на 1947 рік і інші важні справи до полагодження. — За уряд: Н. Кинка, предс.; Г. Налепа, кас.; А. Смит, фін. секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 10. листопада 1946 року помер у 63. році життя

ІВАН ГАВРИЧ,

член Тов. ім. М. Шашкевича, від. 94 У. Н. Союзу в Гемтремк, Міш.

Покійний походив з села Кульчиці, повіт Самбір, Зах. Україна. Полишив у смутку жену Домініку, сина Олексу, дві дочки: Луїзу і Естелу Ґал, та чотири внуки.

Похорон відбувся 14. листопада з дому жалоби при участи родини, членів та знайомих до церкви Неп. Зач. Пр. Діви Марії, а відтак на цвинтар Монт Олівет. — В. Й. П.!

В. Крушельницький, секр.

ТАРЗАН, ч. 1497. Стріча.

Не звертаючи уваги на небезпеку, Соня гнала конем весело.

Аж тут із підніжжа гір вийшли за харчами гориль Оґу і її дитина Брула.

Коли Брула змучилася, Оґу примістила її на галузі, а сама почала порпати за делікатними корінями у віддалі на шляху.

Саме тоді, коли кінь гнав повною силою, Соня звернула на закруті шляху.